

# Cinemateket: Göteborg

Program hösten 2022  
Tisdagar och lördagar på Capitol

## Kropp

Fascination och förförelse

Kroppen i rörelse var något som fascinerade den tidiga filmens skapare och åskådare. Sedan dess har kroppen använts för att forma och ifrågasätta fysiska ideal, och har väckt allt från skratt och lust till avsmak och fasa. Hösten 2022 undersöker Cinemateket kroppens roll i filmen.

Cinemateket är en del av Svenska Filminstitutet och har till uppgift att öka kännedomen om och intresset för filmhistorien och för filmen som konstform genom att kuratera Svenska Filminstitutets filmsamlingar. Cinemateket erbjuder en möjlighet att ta del av vårt kollektiva minne, såväl det globala som det nationella, genom att placera filmerna i filmhistoriska eller samhälleliga sammanhang.

Filminstitutets filmsamlingar finns i Filmhuset i Stockholm där allmänheten ges möjlighet att ta del av filmhistorien i form av film, litteratur, affischer och bilder. På biograferna Capitol i Göteborg och Spegeln i Malmö visas ett urval ur Cinematekets program i Filmhuset, men det erbjuds också visningar särskilt arrangerade för Göteborg och Malmö.

Filminstitutet är medlem i Fédération Internationale des Archives du Film (FIAP), en internationell sammanslutning av filmarkiv och cinematek som tillsammans arbetar för att bevara och tillgängliggöra filmarvet.

På [cinemateket.se](http://cinemateket.se) kan du läsa mer om filmerna och om höstens tema Kropp – Fascination och förförelse. I temat ingår: Mai Zetterling, John Waters, Nagisa Oshima, Yvonne Rainer, Carlos Reygadas och Antiteser.

Cinemateket  
Svenska Filminstitutet  
Filmhuset, Borgvägen 1  
102 52 Stockholm  
[cinemateket.se](http://cinemateket.se)

Svenska  
Filminstitutet

## Schema Hösten 2022

### Augusti

Tisdag 30 augusti  
18.30 Kropp: **Herrar företrar blondiner** (Gentlemen Prefer Blondes), Howard Hawks, 1953, 1 tim 31 min, e.d., u.t.

En av Howard Hawks mest hyllade (och kritiserade) filmer är en Technicolor-musikal om glittriga damer och lättlurade gentleman. Filmen är ett rakt berättat spektakel om slaget mellan könen med skönhetsikoner Jane Russell och Marilyn Monroe i filmens två huvudroller.

### September

Lördag 3 september  
14.00 Kropp: **42:a gatan** (42nd Street), Lloyd Bacon, 1933, 1 tim 29 min, s.d.

I koreografen Busby Berkeley's händer blir en Broadway-regissörs sista show en film fylld av drömmar om pengar och berömmelse i en tidsperiod när detta är som minst möjligt. *42:a gatan* är en musikal om en musikal, som senare även kom att bli en faktisk musikal.

Tisdag 6 september  
18.30 Gustaf Molander: **Swedenhielms**, 1935, 1 tim 32 min, s.d.

Gustaf Molanders filmatisering av Hjalmar Bergmans populära pjäs är en stjärnpäckad historia där Gösta Ekman spelar huvudrollen som överhuvudet av titelns familj, en familjefader som hoppas tilldelas Nobelpris för sina gärningar inom fysiken, samtidigt som han dras med sin familj och deras ekonomiska problem.

Lördag 10 september  
14.00 Närbilder: **Kniven i vattnet** (Nóż w wodzie), Roman Polański, 1962, 1 tim 41 min, s.d.

Ett par plockar upp en ung liftare och begär det ödesdigra misstaget att bjuda med honom på sin seglats. I Roman Polanskis långfilmsdebut, Oscar-nominerad för bästa utländska film, utspelar sig en psykologisk maktkamp på vattnet.

Tisdag 13 september  
18.30 Kropp: **Den impotente bigamisten** (Xala), Ousmane Sembene, 1975, 2 tim 3 min, e.t.

Den arroganta affärsmanen El Hadji Abouacader Beye ska gifta sig med sin tredje fru, men när bröllopsnatten närmar sig drabbas han av impotens. El Hadji söker desperat efter hjälp och använder alla tricks han kan komma på för att återfå sin lust och potens. *Den impotente bigamisten* är en vass och komisk allegori över den politiska kluften hos det postkoloniala Senegals överklass.

Lördag 17 september  
14.00 Unga Cinemateket: **Laputa – slottet i himlen** (Tenku no shiro Rapyuta), Hayao Miyazaki, 1986, 2 tim 4 min, s.d.

Ett svindlande vackert steampunk-äventyr om svävande öar, luftskepp, vänskap och magiska stenar signerat japanske mästaranimatören Hayao Miyazaki. Inspirerad av Gullivers resor var *Laputa – slottet i himlen* den första filmen för nystartade bolaget Studio Ghibli.

Tisdag 20 september  
18.30 Mai Zetterling: **Nattiek**, 1966, 1 tim 45 min, s.d.

I Mai Zetterlings andra långfilm spelar Keve Hjelm en man som återvänder till sitt borgerliga hem tillsammans med en kvinna. Bostaden visar sig vara hemsökt av minnen och personer från förr, och filmen utvecklas till en febrilt neurotisk berättelse om klassamhället och frigörelsen.

Lördag 24 september  
14.00 Kropp: **Indecent Desires**, Doris Wishman, 1968, 1 tim 15 min, e.d., u.t.

Doris Wishmans *Indecent Desires* är en excentrisk och hemsökt exploitationfilm med drag av surrealism där en upphittad docka fungerar som en projektionssyta för undertryckta kroppsliga begär och perversiteter.

Tisdag 27 september  
18.30 Mai Zetterling: **Flickorna**, 1968, 1 tim 40 min, s.d.

Mai Zetterlings djärva och egensinniga *Flickorna* hade premiär revoltåret 1968. Bibi Andersson, Harriet Andersson och Gunnel Lindblom brygger i upproret mot patriarkatets bojer. Filmen fick bara tre veckor på bio när den hade premiär men har med tiden fått upprättselse och kommit att bli ett ikoniskt verk för feministisk film.

### Oktober

Lördag 1 oktober  
14.00 Kropp: **Basic Instinct: Inskallt begär** (Basic Instinct), Paul Verhoeven, 1992, 2 tim 8 min, s.d.

"Hon är ond! Hon är briljant!" Michael Douglas skuldyngda snut försöker sätta dit Sharon Stones svarta änka, men får allt svårare att hålla blicken i styr och händerna på täcket. Paul Verhoevens liggiga neo-noir är skandalsuccen som fick konservativa att protestera och nyfikna att flockas till biograferna.

Tisdag 4 oktober  
18.30 Kropp: **Den vilda planeten** (La Planète sauvage), René Laloux, 1973, 1 tim 12 min, e.t.

På planeten Ygam kallas människor för oms och är underordnade de härskande draagera. Husdjur och leksaker i ena stunden, ohyra i andra – den enda konstanten är att de alltid befinner sig på botten av näringskedjan. När människan Terr, efter att ha flytt från sin ägarfamilj, går samman med en grupp vildar blir han tillsammans med ett kunskapsbärande headset ett viktigt verktyg i flykten från förtryck och utrotning.

Lördag 8 oktober  
14.00 Kropp: **Alien – Director's Cut**, Ridley Scott, 1979/2003, 1 tim 56 min, s.d.

De sju rymdknegarna på fraktskeppet Nostromo väcks ur hypersömn efter en signal från en när-iggande måne. Väl i land hittar de ett rymskepp, vars otäckta hemligheter får dem att lämna månen – med en åttonde passagerare ombord. Oscarbelöнад kroppsskräck där en stenhård Sigourney Weaver försöker överleva i en rymd där ingen kan höra dig skrika.

Tisdag 11 oktober  
18.30 För evigheten: **Med ackja och ren** i **Inka Lantás vinterland**, Erik Bergström, 1926, 1 tim 6 min, u.d., s.d.

I bildsöna snötunga skogar och fjällvyer möter vi Inka Lanta och hennes familj i en av de tidigaste svenska dokumentärerna om samiskt liv. Filminstitutet har länge saknat visningskopior av *Med ackja och ren i Inka Lantás vinterland*, men tack vare en omfattande digital restaurering kan filmen åter möta en publik. Visas inom ramen för A Season of Classic Film, organiserat av Association des Cinémathèques Européennes. Fri entré.

Stefan Wingefors ackompanjerar på piano.

Lördag 15 oktober  
14.00 Antiteser: **Je tu il elle**, Chantal Akerman, 1974, 1 tim 26 min, e.t.

Chantal Akerman spelade själv huvudrollen i sin första färdigställda långfilm, *Je tu il elle*, som är en stilsäker studie som trots eller på grund av en till synes enkel konceptuell struktur, öppnar upp en mångfald av tolkningsmöjligheter.

Tisdag 18 oktober  
18.30 John Waters: **Multiple Maniacs**, 1970, 1 tim 31 min, e.d., u.t.

Divine axlar rollen som ledare i en ensemble som sätter upp "the sleaziest show on earth" men som i själva verket är en front för en kriminell organisation. *Multiple Maniacs* var den första av John Waters filmer som fick en någorlunda större spridning, och utgör en totalt besinningslös bjudning på all slags sleaze.

Lördag 22 oktober  
14.00 Unga Cinemateket: **Barnen från Frostmoffjället**, Rolf Huseberg, 1945, 1 tim 42 min, s.d.

Efter att deras mamma dött flyr sju syskon hemmet för att undgå fattigstugan. Tillsammans med familjens älskade get beger de sig nerför fjället ut på en strapatsrik färd. Känslofylld barnfilmsklassiker om flykt, mod och lojalitet. Geten Gullspira har gett namn åt det barnfilmspris som delas ut vid Guldbaggen varje år.

Tisdag 25 oktober  
18.30 Yvonne Rainer: **Lives of Performers**, 1972, 1 tim 30 min, e.d., u.t. **Förfilm: Ritual in Transfigured Time**, Maya Deren, 1946, 15 min, u.d.

Yvonne Rainers debutfilm utgör en brygga mellan hennes arbeten som koreograf och filmskapare. Filmen sammanbinder olika sekvenser för att skapa en mångbottad reflektion över performancekonst och mellanmänskliga förhållanden. Som förfilm visas *Ritual in Transfigured Time* av Maya Deren, som liksom Rainer var en filmskapare med bakgrund inom dansen.

Lördag 29 oktober  
14.00 Kropp: **Singin' in the Rain**, Stanley Donen, 1952, 1 tim 52 min, s.d.

Gene Kelly dansar med en lyktstolpe i regnet och stumfilmsstjärnan Jean Hagens röst skär genom mörk och mellan musikaler från 1920-talets Hollywood, där den nya flugan ljudfilmen ställer allt på ända. Med fantastisk hyllning till fantasin och sagorna, efter Michael Endes bok.

### November

Tisdag 1 november  
18.30 Kropp: **Dunia**, Jocelyne Saab, 2005, 1 tim 52 min, e.t.

Dunia, en student i sufisk poesi, försöker koppla an till sig själv och världen genom dansen. Regissören Jocelyne Saab fångar Dunias kroppsrörelser med nyfikenhet i sin filosofiska och sensuella film om kvinnligt begär i det egyptiska samhället.

Lördag 5 november  
14.00 Orson Welles: **En sensation** (Citizen Kane), 1941, 1 tim 59 min, e.d., u.t.

Tidningsmanşeposet *En sensation* gjordes av en blott 25-årig Orson Welles. Uppremiären komplicerades av att huvudpersonens inspirationskälla – mediemogulen William Randolph Hearst – satte in offensiven. Någon publiksuccé blev det inte, men med tiden letade sig geniförklarade Welles långfilmsdebut till toppen av listorna över tidernas bästa film.

Tisdag 8 november  
18.30 John Waters: **Hairspray**, 1988, 1 tim 32 min, e.d., u.t.

Ricki Lake spelar rollen som Tracy Turnblad, en ungdom i det tidiga 1960-talets Baltimore som blir en succé på dansgolvet på den lokala tv-stationens dansstävlingsprogram, något hon bland annat utnyttjar för att motverka den segregation som präglar det amerikanska samhället. *Hairspray* må ha ett barnvänligare tilltänkt John Waters tidigare filmer, men den bibehåller regissörens subversiva charm genom en hänsynslös livsglädje.

Lördag 12 november  
14.00 Orson Welles: **Lady från Shanghai** (The Lady from Shanghai), 1948, 1 tim 27 min, e.d., u.t.

*Lady från Shanghai* är en noir med en invecklad intrig mellan en sjöman, en femme fatale och hennes man. Welles film rör sig från den ena oväntade platsen till den andra utan att bryr sig om att förklara sin logik, som likt rollfigurernas handlingar inte alltid är begriplig.

Tisdag 15 november  
18.30 Kropp: **Spetsknypperskan** (La dentellière), Claude Goretta, 1976, 1 tim 47 min, e.t.

Isabelle Huppert fick sitt stora genombrott som hårfrisörskan Pomme – åt vars själsliga inbundenhet hon ger en stark kroppslig gestaltning. Schweizaren Claude Goretta mest hyllade film är en kompromisslös och enigmatisk karaktärsstudie av en ung kvinna ur takt med 1970-talets feministiska ideal om självförverkligande.

Lördag 19 november  
14.00 Unga Cinemateket: **Den oändliga historien** (Die Unendliche Geschichte), Wolfgang Petersen, 1984, 1 tim 34 min, s.d.

I en annan värld intill vår egen lever märkliga varelser som drakar, racersniglar och stenbitare. Men de hotas att utplånas av det fruktansvärda Ingentingen och pojken Atreju är den enda som kan rädda dem. En fantastisk hyllning till fantasin och sagorna, efter Michael Endes bok.

Tisdag 22 november  
18.30 Kropp: **Badou Boy**, Djibril Diop Mambéty, 1970, 56 min, e.t.

Djibril Diop Mambéty's första fiktiva film är en farshistoria om en ung pojke som jagas av en polis genom Dakar, och genom att återuppliva ett narrativ från 1910-talets slapstickfilm genomför Diop Mambéty en kritisk skildring av den postkoloniala staten.

Lördag 26 november  
14.00 Nagisa Oshima: **Merry Christmas Mr. Lawrence**, 1982, 2 tim 3 min, s.d.

Året är 1942 och brittiska soldater i fångenskap tvingas rätta sig efter samurajkodex på Japan-öckerade Java. Maktkamper, avundsjuka, brutalitet och kulturrockar utbyter i homoerotisk fånglägerdrama som särskilt tittar till i mötet mellan två av dåtidens största stjärnor: David Bowie och Ryuichi Sakamoto.

Tisdag 29 november  
18.30 Kropp: **Ur kärlekens språk**, Torgny Wickman, 1969, 1 tim 43 min, s.d.

Sexualupplysningsfilmen som chockade en hel värld med mängder av imitationer, protester, förbud, uppförelse och en nyinspelning som resultat. En kloeken sensationsfilm – förklädd till dokumentär.

### December

Lördag 3 december  
14.00 Miklós Jancsó: **Röda och vita** (Csillagosok, katonák), 1967, 1 tim 30 min, e.t.

Miklós Jancsós *Röda och vita* utspelar sig 1919 på floden Volgas stränder, och skildrar inbördeskriget mellan de röda kommunisterna och de vita tsarhängarna då de utkampar en obarmhärtig kamp för att ta över ett kloster.

Visningen inleds av **Sanjin Pejčević**, filmvetare och filmkonsulent på Västra Götalandsregionen.

Tisdag 6 december  
18.30 Carlos Reygadas: **Batalla en el cielo**, 2005, 1 tim 38 min, e.t.

En förbjuden romans, en urspårad barnkidnappning, ett brutalt knivdåd och ickesimulerat oralsex. Kroppshockerna i Carlos Reygadas kontroversiella skildring av klassklyftorna Mexiko väckte ramaskri i Cannes, men möttes också av uppskattning – bland annat i form av en plats på Sight & Sounds lista över 00-talets bästa filmer.

Visningen inleds av **Karolina Westling**, universitetslektor på avdelningen för estetik vid Göteborgs universitet.

Lördag 10 december  
14.00 Nagisa Oshima: **Tabu** (Gohatto), 1999, 1 tim 40 min, e.t.

Väld, svartsjuka och intriger bryter ut inom Shinsen-gumi – en elitgrupp av samurajer sammansatta för att beskydda shogunatet i Kyoto – när den vackra Kano Shozaburo rekryteras till gruppen. Hans androgyna yttre får yngre och äldre svärbröder att tappa fatteningen, men under den sköna ytan lurar en dödlig krigare som inte drar sig för blodspillan.

Filmerna är tillåtna från 15 år om inget annat anges och visas på Capitol, Skanstorget 1, telefon 031-711 43 44, 070-829 52 24.

I vuxet sällskap är filmer från 7 år barnfällna, filmer från 11 tillåtna för barn över 7 år och filmer från 15 år tillåtna för barn över 11 år.

Ordinarie biljettpris 100 kr. Biljettpris med Cinemateketkortet 60 kr. Fri entré om du är under 15 år. Biljetter säljs i kassan och på [capitolgbg.se](http://capitolgbg.se). Cinemateketkortet kostar 100 kr, gäller i ett år och säljs i kassan. Läs mer på [cinemateket.se](http://cinemateket.se)

Med reservation för eventuella ändringar. Aktuell information finns alltid på webben. Kom i tid, filmerna börjar på utsatt klockslag!

- ☎ Analog filmkopia
- ★ Samtal eller inledning
- 🎵 Musikackompanjering
- 📺 Barnfällna
- 7 Tillåtna från 7 år
- 11 Tillåtna från 11 år

s.d. Svensk dialog  
e.d. Engelsk dialog  
u.d. Utan dialog

s.t. Svensk text  
e.t. Engelsk text  
u.t. Utan text

Cinematekets redaktion:  
Daniel Brännström, Cinematekchef  
Tora Berg, curator  
Oscar Pedersen, curator  
Sebastian Lindvall, curator  
Stefan Ramstedt, curator  
Catherine Jari, marknadsansvarig  
Carolina Toresson Nöjd, praktikant

Skribenter:  
Tora Berg  
Julia Finnsjö  
Martin Grennberger  
Johannes Hagman  
Sebastian Lindvall  
Oscar Pedersen  
Stefan Ramstedt  
Carolina Toresson Nöjd

Kontakt:  
[cinemateket.se](http://cinemateket.se)  
[cinemateket@filminstitutet.se](mailto:cinemateket@filminstitutet.se)  
📍 Cinemateket



Multiple Maniacs (1970).



Herrar företrar blondiner (1953).



Flickorna (1968).



Dunia (2005).



Den impotente bigamisten (1975).



Med ackja och ren i Inka Lantás vinterland (1926).



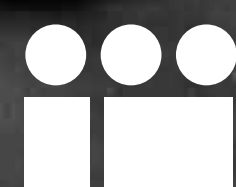
Röda och vita (1967).

Hösten 2022

# Kropp

Fascination och förförelse

Cinemateket:



Svenska  
Filminstitutet